

simon stephens podle románu marka haddona podivný případ se psem

The Curious Incident of the Dog in the Night-Time

„Jmenuji se Christopher John Francis Boone. Zním nazpaměť všechny státy světa a jejich hlavní města. A všechna prvočísla až do 7507.“

o autorech

Překlad | **Jiří Josek**

Režie | **Zdeněk Bartoš**

Dramaturgie | **Martina Pokorná**

Výprava | **Tereza Vydarená**

Hudba | **Matěj Kroupa**

obsazení

Christopher | **Miroslav Sabadin**

Ed | **Jindřich Skopec**

Siobhan | **Karolína Jägerová**

Judy | **Radmila Urbanová**

Alexanderová a další ženy |

Jarmila Šimčíková

Shearsová, Gasconyová a další ženy |

Eva Navrátilová

Roger a všichni další muži |

Pavel Richta

premiéry

**17. a 18. března 2017
za oponou**

Mark Haddon (nar. 1962)

Britský spisovatel, scénárista a ilustrátor. Vystudoval anglickou literaturu v Oxfordu. Vlastní literární dráhu zahájil v 80. letech 20. století, kdy vydal několik dětských knih. *Podivný případ se psem* z roku 2003 je jeho prvním románem, psaným cíleně pro dospělé čtenáře. Přesto, snad ze setrvačnosti, byl Haddon považován za autora dětské literatury, a tak *Podivný případ* získal řadu prestižních cen nejen v kategoriích tvorby pro dospělé, ale i pro děti. Pro obě cílové skupiny ostatně píše dodnes. Je také autorem sbírky básní, spolupracuje s BBC na televizních projektech a vyučuje tvůrčí psaní. Žije v Oxfordu a miluje vegetariánskou kuchyni.

Simon Stephens (nar. 1971)

Anglický dramatik, bývalý člen punkové kapely a vystudovaný historik. Stephens napsal nebo dramatoval přes tři desítky textů, z nichž u nás je nejhranější právě *Podivný případ se psem*, chebské zpracování je už sedmé. V Česku byly uvedeny i jeho další texty jako *Princip náhody* nebo *Punk Rock*. Stephens je dvojnásobným držitelem Ceny Laurence Oliviera a řady dalších divadelních ocenění. Žije v Londýně.

Podivný případ se psem (2012)

První uvedení adaptace tehdy devět let starého románu se odehrálo v londýnském Národním divadle. V roce 2013 vyrovnala inscenace rekord v počtu Cen Laurence Oliviera, získala jich sedm včetně titulu nejlepší hra. Ocenění si odnesla mimo jiné i režisérka a představitel hlavní role. O dva roky později ovládl stejně drtivě *Podivný případ* udělení broadwayských Cen Tony za své první zámožské uvedení. Česká premiéra *Podivného případu se psem* se odehrála v září 2013 v Kladně.

Christopher Boone a další...

Ačkoli v knize *Podivný případ se psem* ani v její dramatisaci není Christopherova diagnóza explicitně zmíněna, většina lidí se shoduje na tom, že se jedná o Aspergerův syndrom, jednu z forem autismu. Podle některých rysů jeho chování se dá usuzovat také na přidruženou obsedantně kompulzivní poruchu, která se k autismu v některých případech pojí.

Ostatně i v případě dalších známých literárních, filmových nebo televizních postav autistů se scénáristé zdráhají přiznat konkrétní diagnózu. Typickými příklady jsou Sheldon Cooper z *Teorie velkého třesku* nebo Abed Nadir ze seriálu *Community*. Pravděpodobně je to daň americké korektnosti vůči menšinám a obava televizních studií z případných žalob.

Aspergerův syndrom

Aspergerův syndrom (AS) patří spolu s dětským autismem, atypickým autismem, Rettovým syndromem a dezintegrací poruchou mezi poruchy autistického spektra (PAS). Projevy autismu jsou velice rozmanité, nelze najít dva jedince s autismem, kteří by měli totožné příznaky. Diagnostika PAS je proto velmi náročná, jednoduše řečeno však musí dotyčný vykazovat deficit ve třech oblastech, tzv. triádě: v komunikaci, sociálním chování a představivosti. AS bývá někdy mylně označován jako „lehká“ forma autismu, snad proto, že se k němu nikdy neváže mentální postižení. Naopak řada aspergerů je intelektově v pásmu nadprůměru, a tak zejména v dospělosti se často naučí logikou a rozumem nahradit chybějící komunikační a sociální dovednosti.

AS se začal diagnostikovat až v polovině 80. let minulého století, v Česku ještě mnohem později, a proto zejména ve starší a střední generaci zůstává řada aspergerů nediodagnostikována.

Autismus je SPEKTRUM

Každý autista je jiný. Někteří jsou neverbální, zatímco ostatní mohou být hyperlexikální, mají obrovskou slovní zásobu a hodně mluví. Někteří autisté pracují, jiní ne. Většina autistů má přátele, a ti, kteří je nemají, po nich většinou touží. Někteří jsou i ženati a vdané, jiní zase ne. Mezi autisty je tolik rozdílů, jako je i mezi normálními lidmi.

Zdroj: purpleaspie.wordpress.com

Co by se stalo, kdybychom se zbavili autistického genu? Měli bychom hlouček lidí, co stojí v jeskyni, povídají si a socializují se a nakonec se nic pořádného neudělá.

Temple Grandinová

(Americká vědkyně, specialista na chování zvířat, profesorka na několika univerzitách, autistka a mluvčí několika organizací sdružujících autisty a jejich rodiče)

Neurodiverzní hnutí

Většinová společnost vnímá autismus jako něco, co se odchyluje od zavedené normy. V posledních letech se však stále více prosazuje myšlenka, že autismus není poruchou, ale důsledkem odlišného vývoje a fungování mozku a centrální nervové soustavy. Jinými slovy, způsob, jakým se vyvinul autistický mozek znamená, že autisté prožívají a vnímají svět jinak, než je pomyslná norma. To umožňuje soustředit se při vzdělávání autistů na rozvoj dovedností, schopností a nadání, při plném akceptování specifických symptomů, které jsou pro autismus typické.

Neurodiverzita je pojem, kterým označujeme stav, kdy se mozek jedince liší od běžného uspořádání mozku. Takové uspořádání nelze chápat negativně, jelikož nám přináší mnoho nových pohledů a jedinečnosti. Mezi neurodiverzní lidi nepatří jen autisté, ale i lidé s nejrůznějšími odlišnostmi od normálu. Většinovou společností toto hnutí označuje jako neurotypiky.

Zdroj: mujautismus.cz

Podivný případ se psem je pozoruhodný právě tím, že nahlíží na svět očima patnáctiletého chlapce s neurodiverzním myšlením. Nabízí tak čtenářům a divákům jiný pohled na zdánlivě všední události, ale i nástrahy dospívání a mezilidské vztahy. Je to sice nezvyklý úhel pohledu, ale možná právě proto obohacující a otevírající nové dimenze.

Řím nepostavili za den. Já taky potřebuju čas, abych postavil svou životní Eiffelovu věž.

Jeremy Sicile-Kira

(uznávaný autistický výtvarník, spisovatel a obhájce autismu)

Inspicent a nápověda | **Rudolf Voborník**
Světla | **Ladislav Schejbal**
Zvuk | **Radek Šnajdr**
Garde | **Alena Vávrová**
Vlášeny | **Jana Chroustová**
Rekvizity | **Jiří Navrátil**

Zřizovatelem Západočeského divadla je město Cheb. Inscenace vznikla za finanční podpory ministerstva kultury ČR a Karlovarského kraje.

Ředitel ZDCH | **Jan Svoboda**
Umělecký šéf ZDCH | **Zdeněk Bartoš**

Program vydalo Západočeské divadlo v Chebu
Program připravila | **Martina Pokorná**
Grafická úprava | **Jan Krčál**
Foto | **Michal Mráka**

Autorská práva v České republice zastupuje Aura-Pont s. r. o., Veseláský ostrov 62, 147 00 Praha 4.
Pořizování zvukové a/nebo zvukově-obrazové nahrávky představení je přísně zakázáno.

Informace a prodej vstupenek
v obchodním oddělení divadla, tel. 354 432 522.
Rezervace on-line na www.divadlocheb.cz

Cena programu 20 Kč

